

**LETNO POROČILO O IZVAJANJU GJS
ODVAJANJA IN ČIŠČENJA ODPADNIH
IN PADAVINSKIH VODA
V OBČINAH ORMOŽ, SREDISCE OB
DRAVI IN SVETI TOMAŽ
V LETU 2008**

Ormož, 14. avgust 2009

KOMUNALNO PODJETJE ORMOŽ d.o.o.

KAZALO VSEBINE

1. POSLOVNO POROČILO	3
1.1. ODVAJANJE ODPADNIH VODA.....	3
1.2. ČIŠČENJE ODPADNIH VODA.....	4
1.2.1. Biološka čistilna naprava.....	4
1.2.2. Rastlinske čistilne naprave.....	5
1.3. OBVEZNOSTI, KI IZHAJAJO IZ ZAKONODAJE NA PODROČJU ODVAJANJA IN ČIŠČENJA ODPADNIH VODA.....	6
2. POROČILO O NAMENSKIH PRIHODKIH IN STROŠKIH	10
2.1. ODVAJANJE ODPADNIH IN PADAVINSKIH VODA.....	10
2.1.1. PRIHODKI.....	12
2.1.2. STROŠKI.....	13
2.1.3. PRESEŽEK STROŠKOV NAD PRIHODKI.....	15
2.2. ČIŠČENJE ODPADNIH VODA.....	17
2.2.1. PRIHODKI.....	19
2.2.2. STROŠKI.....	20
2.2.3. PRESEŽEK PRIHODKOV NAD STROŠKI.....	22

1. POSLOVNO POROČILO

Komunalno podjetje Ormož d.o.o. je v skladu s koncesijsko pogodbo za dejavnost odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi v letu 2008 izvajalo naslednje ključne aktivnosti:

- nadzor nad kanalizacijskim sistemom;
- vzdrževanje kanalizacijskega sistema;
- vzdrževanje revizijskih jaškov, razbremenilnikov, zasunov, črpalk;
- nadzor nad izvajanjem novih priključkov na kanalizacijsko omrežje;
- nadzor nad bloško čistilno napravo Ormož, rastlinsko čistilno napravo Velika Nedelja in rastlinsko čistilno napravo Sveti Tomaž;
- monitoring odpadnih voda.

Vsako poslovno leto prinese spremembe in novosti na področju zakonodaje in predpisov, tako je bilo tudi v letu 2008. V letu 2008 je bil spremenjen Zakon o varstvu okolja (ZVO - 1B), ter v sredini leta 2008 še Uredba o uporabi blata iz čistilnih naprav v kmetijstvu. Izvajanje javne službe zahteva spremljanje sprememb in novosti na področju zakonodaje in predpisov. Usmerjeni smo v napredek in v implementacijo sodobnih oblik izvajanja komunalnih dejavnosti.

V nadaljevanju so predstavljeni pomembnejši dogodki pri izvajanju GJS odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda.

1.1. Odvajanje odpadnih voda

V vseh občinah je izgrajen mešani kanalizacijski sistem, kar pomeni da se vanj stekajo odpadne in padavinske vode. V letu 2008 so intenzivne padavine zahtevale dodatne aktivnosti, ki so bile posledica zalitja kletnih in drugih prostorov, povezanih z mešanim kanalizacijskim sistemom. Velike težave je povzročalo tudi blato, gramoz in razni odpadki v javnih kanalizacijskih sistemih. V teh primerih je bilo treba za čiščenje kanalskih sistemov naročiti posebno vozilo kanaljet (mesto Ormož iz smeri Dobravske ceste, Opekarniška cesta, Rakuševa cesta, območje Velika Nedelja). Med rednimi aktivnostmi na področju odvajanja odpadnih voda je treba omeniti vzdrževanje in čiščenje objektov javne kanalizacije, čiščenje zadrževalnih bazenov odpadne vode in zagotavljanje kontinuiranega odvajanja, vzdrževanja in ureditve prečrpališč in ostalih objektov.

Izvajali smo tudi naslednje aktivnosti:

- Izobraževanje mladih, vsako leto pokažemo zainteresiranim osnovnim šolam način odvajanja in čiščenja odpadne vode.
- Sodelovali smo pri projektnih dnevih Gimnazije Ormož in Gimnazije Vič iz Ljubljane in Gimnazije Ljutomer.
- Obveščanje lastnikov in uporabnikov stavb, kar smo storili na krajevno običajen način in na spletnih straneh Komunale Ormož.
- V skladu s 13. členom Pravilnika o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode (Uradni list RS, št. 105/2002 in 50/2004) smo po predhodnem naročilu zagotovili redno praznjenje nepretočnih greznic in odvoz blata iz pretočnih greznic, ter malih čistilnih naprav. Čeprav se praznjenje greznic sme izvajati samo v okviru javne službe še nekateri imetniki greznic vedno vozijo vsebino greznic na kmetijske površine, kar je prepovedano.

47

- Vodenje evidenc in sodelovanje pri načrtovanju in razvoju kanalizacijskih sistemov.
- Aktivno sodelovanje pri sanaciji škode po neurjih.
- Težave na odvajanju iz posameznih objektov smo reševali sproti. Za mesto Ormož velja, da je veliko objektov, ki še niso direktno priključeni na javni kanalizacijski sistem. Greznice v mestu Ormož in delu naselja Hardek zato niso več potrebne, če bi jih priklopili na kanalizacijski sistem.
- Za občino Središče ob Dravi smo sodelovali pri projektu zaščite pitne vode skupaj z občino Nedeljšče in Hrvatskimi vodami d.o.o.
- Direktno priključke na javno kanalizacijsko omrežje smo v času gradnje kontrolirali in jih ustrezno evidentirali.
- Potrebno je bilo veliko posegov zaradi zamašitve kanalizacijskega sistema, ki so posledica napak uporabnikov, saj ostanki perila, kokoši in deli drugih živali ne spadajo v javno kanalizacijsko omrežje, kar povzroča številne težave pri pogostih posegih na prečrpališčih odpadne vode.
- Na odvajanje in čiščenje odpadnih vod so vezane okoljske dajatve, za katere je potrebno voditi evidenco o porabi, prenosih, izračunih, voditi razlike med akontacijami, zbranimi sredstvi in odmero. Pri tem je za občine pomembno, da okoljsko dajatev za investicije porabijo v roku treh let.

1.2. Čiščenje odpadnih voda

Čiščenje odpadnih voda se izvaja na treh čistilnih napravah. V upravljanju imamo Biološko čistilno napravo Ormož, rastlinsko čistilno napravo Sveti Tomaž in RČN Velika Nedelja.

1.2.1. Biološka čistilna naprava

Za čiščenje odpadne vode v mestu Ormož in na Hardeku je zgrajena čistilna naprava, ki obratuje od leta 1994. Naprava je mehansko - biološka. Kapaciteta KČN je 4000 PE.

Občasno je čistilna naprava Ormož preobremenjena saj nima denitrifikacijske stopnje. Investicija gradnje zadrževalnega bazena se je končala v letu 2008. S tem bodo omogočene boljše hidravlične razmere na čistilni napravi in zagotovljena boljša kontinuiteta čiščenja. V prihodnjih letih bo potrebno čistilno napravo rekonstruirati ali zgraditi novo, saj je treba zagotoviti denitrifikacijsko stopnjo. Zbirno področje KČN je mesto Ormož, naselje Hardek in naselje Lenta. Odpadne vode se črpajo iz glavnega kanalizacijskega kolektorja, del odpadnih vod gravitacijsko doteka po kanalu v objekt predčiščenja z avtomatsko rešetko. Na rešetki se zadržijo in po kompaktiranju v kontejner izločijo odpadki večji od premera 5 mm. Iz objekta strojnega predčiščenja se nato odpadna voda razdeli v razvodni kmeti na dve stezi in preliva v emšer (mehansko stopnjo), na začetek primarnega usedalnika. V primarnem usedalniku, ki je dvostezni se opravi proces sedimentacije tako, da primarno blato skozi režo med poševnima stenama zdrsl v gnilišče pod usedalnikom.

Mehansko očiščena voda se na koncu vsake steze nato preliva v skupno korito in po koritu odteka na biološko čiščenje (biološka stopnja) v aeracijski bazen. Biološko čiščenje poteka z lebdečim aktivnim blatom. Za vnos zraka sta v aeracijskem bazenu vgrajena dva podvodna aeratorja, ki sta vključena v regulacijsko zanko s kisikovo sondo. V letu 2008 smo izvedli še eno konstrukcijo, s katero bo možna še montaža tretjega aeratorja, za primer preobremenjenosti čistilne naprave. Iz aeracijskega bazena se očiščena voda skupaj z aktivnim blatom preliva v dva paralelna - naknadna (sekundarna) usedalnika, v katerih aktivno blato potone v konus dno, očiščena voda pa s površine odteka preko nazobčanega preliva v korito in naprej v odvodni kanal. Med obema sekundarnima usedalnikoma je črpališče s potopno črpalko za recirkulacijo aktivnega blata, ki je s

sesalnimi cevmi povezano s konusi. Sedimentirano aktivno blato po teh ceveh doteka v črpališče, od koder se ga večji del s črpalko vrača (recirkulira) nazaj v aeracijski bazen, en del pa se občasno, kot višek odvaža po posebnem cevovodu na začetek primarnega usedalnika, kjer enako kot primarno blato potone v gnilišče mehanske stopnje (emšerja).

V letu 2008 je BČN obratovala na zadovoljivi ravni, razen v mesecu oktobru (v času večjih obremenitev zaradi predelave grozdja), ko se je učinek čiščenja iz povprečja 87,86 % glede na KPK zmanjšal na 73 %. V tem času je prišlo tudi do pogina rib v Pušenskem potoku, v katerega je speljan tudi iztok iz čistilne naprave. V času pogina smo bili s strani Ribiškega društva in krajanov pozvani na teren. Odvezeti so bili tudi vzorci vtoka pred čiščenjem in iztoka odpadne vode po čiščenju. Za zagotovitev ustreznega varovanja okolja je potrebno v letu 2009 pristopiti k izvedbi investicije dehidracije blata in rekonstrukcije čistilne naprave.

1.2.2. Rastlinske čistilne naprave

V letu 2008 sta rastlinski čistilni napravi (odslej RČN), RČN Sveti Tomaž in RČN Velika Nedelja, obratovali v mejah možnosti. RČN Velika Nedelja je obratovala z učinkom čiščenja nad 73%. Rastlinska čistilna naprava v svetem Tomažu je v letu 2008 obratovala z učinkom čiščenja nad 88,5%. Učinek čiščenja na čistilni napravi je zelo pomemben, saj se na podlagi učinka čiščenja izračunava višina okoljske dajatve. Na izračun višine okoljske dajatve vplivajo številni faktorji, zato bi bilo med drugim treba izdelati kompletni katastri kanalizacijskega sistema, še posebej velja za občino Središče ob Dravi, saj vrednost odmerjene okoljske dajatve Arso-a bistveno presega vrednost zaračunane in zbrane okoljske dajatve. Po podatkih projektanta (Limnos d.o.o.) ni možno bolj obremeniti obstoječe RČN Velika Nedelja. Za doseg večjih obremenitev je treba razširiti obstoječo RČN, kot je bilo to predvideno v projektih.

Obe čistilni napravi, RČN Velika Nedelja in RČN Sveti Tomaž delujeta po principu fizikalno - kemičnih in bioloških procesov. Odpadna voda najprej priteka v greznilco, kjer se zadrži večji del mehanskih delcev. Mulj, ki pri tem nastaja, se nabira na dnu ter se prečrpa na kompostno gredo. Voda iz greznilce odteka na filtrirno gredo, kjer se odstranijo oziroma zaustavijo še vsi ostali mehanski in suspendirani delci. Poleg filtriranja v filtrirni gredi poteka tudi aerobno in anaerobno čiščenje. Glavno nalogo čiščenja opravijo bakterije, ki živijo na koreninah rastlin in med njimi. Rastline uvajajo v substrat kisik ter tako ustvarijo aerobne cone. Med aerobnimi conami so anaerobne cone. V mozaično razporejenih področjih pride do razgradnje snovi v odpadni vodi in vgrajevanja v mikrobnio biomaso. Rastline s svojimi koreninami nudijo bakterijam podlogo za pritrjevanje, hkrati pa vgrajujejo mineralizirane snovi v rastlinsko tkivo. Iz filtrirne grede odteka voda v dve čistilni gredi, kjer se postopek čiščenja nadaljuje. V čistilnih gredah poteka največji del čiščenja. Voda nato odteka v polirno gredo, kjer se dokončno očisti. Voda iz polirne grede odteče v aeracijsko laguno in nato po odvodnem jarku v potok Sejanco iz RČN Velika Nedelja. Zaradi velike količine sedimentov v frakcijah gramoza, bi bilo nujno potrebno na čistilni napravi v Veliki Nedelji zamenjati frakcije in na novo zasaditi rastline. Slaba propustnost substrata ima za posledico tudi prelivanje in zamakanje površin ob čistilni napravi ob kateri se prideluje vrtnine.

Odpadno blato zbiramo v kompostni gredi. Letno nastane 2 - 3 m³ suhe snovi, ki smo jo iz kompostne grede odpeljali na Odlagališče nenevarnih odpadkov. Blato iz usedalnikov obeh čistilnih naprav se odvaža na BČN Ormož, kjer se dokončno obdela. Viskoznost blata je takšna, da ga je možno črpati in odpeljati s posebnim vozilom kanaljet. Na napravo se ne sprejemajo odpadne snovi iz greznic. Te odvažamo na BČN Ormož:

1.3. Obveznosti, ki izhajajo iz zakonodaje na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda

Na področju odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih vod nam zakonodaja nalaga vse ostrejšše zahteve glede varovanja okolja. Ključni je Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode (Ur.list RS št.105/02) in Operativni program, ki ga je sprejelo Ministrstvo za okolje in prostor in se imenuje državni Operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda za obdobje od 2005 do 2017 (v nadaljevanju državna izhodišča) izhaja iz Nacionalnega programa varstva okolja na področju politike varstva voda (UL RS št. 83/99) ter zahteve po izdelavi implementacijskega programa iz 6. člena direktive Sveta ES 91/271/EEC o čiščenju komunalne odpadne vode, ki je usklajen s skupnimi stališči EU do pogajalskih izhodišč na področju okolja (CONF- SU 1/01).

Ne glede na določbe direktive Sveta ES 91/271/EGS in roke za prilagajanje k tej direktivi, ki veljajo za Republiko Slovenijo, pa je treba tako na državni kot tudi na lokalni ravni, z ukrepi odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode zagotoviti tudi naslednje obveznosti, ki izhajajo neposredno iz krovne vodne direktive Parlamenta in Sveta ES 2000/60/ES in iz direktiv, ki so združene v njen okvir:

- izpolnjevanje zahtev v zvezi z doseganjem dobrega kemijskega stanja površinskih in podzemnih voda do leta 2013,
- izpolnjevanje zahtev glede predpisanih standardov kakovosti površinskih in podzemnih voda, če so namenjene oskrbi prebivalstva s pitno vodo,
- preprečevanje pojava eutrofikacije površinskih voda na občutljivih območjih in
- izpolnjevanje zahtev glede okoljskih standardov kakovosti za površinske vode, ki veljajo za kopalne vode.

Državni operativni program se bo sicer v prihodnosti ciklično ažuriral, in je skladno z državnimi izhodišči osredotočen na obdobje od 2005 do 2017. Prav v letu 2009 se pričakuje sprememba. Za opremljanje posameznega, s tem programom določenega območja naselja ali dela naselja, je treba zagotoviti tudi viře financiranja v okviru enotnega in s finančnimi viri zaključenega razvojnega programa v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

V letu 2008 je bilo potrebno na Ministrstvo za okolje in prostor poslati Program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v letu 2009 v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi, ki smo ga pripravili na podlagi zahtev Pravilnika o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 109/2007, 33/2008), ki so bili predhodno potrjeni na občinah.

Na lokalni ravni je potrebno v letu 2009 zagotoviti naslednje:

- nadaljevati z izvedbo katastra kanalizacijskega sistema za vse tri občine;
- naročiti izvedbo projektov izvedbe kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav za program oskrbe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske vode, za občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, da se porabi okoljsko dajatev v treh letih od zbiranja (2007, 2008, 2009) - konec letošnjega leta je potrebno, da se prične s projektom izgradnja kanalizacije Središče ob Dravi.
- v okviru državnega Operativnega programa, ki se nanašajo na komunalno odpadno vodo, ki nastaja v stavbah zaradi bivanja in opravljanja dejavnosti, in

80

padavinsko vodo razen padavinske vode, ki odteka v javno kanalizacijo iz površin, ki niso javne površine ali strehe. Za izvajanje javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode je podpisana koncesijska pogodba s Komunalnim podjetjem Ormož d.o.o.

- odvajanje in čiščenje tehnološke odpadne vode in tiste padavinske vode, ki se odvaja iz površin, ki niso javne površine, se ne šteje za storitev javne službe ne glede na to, če se takšna voda odvaja v javno kanalizacijo in čisti v komunalni ali skupni čistilni napravi.
- storitve javne službe se morajo zagotavljati na območju celotne lokalne skupnosti, razen za posamezne stavbe ali skupno stavb na nadmorski višini nad 1.500 m. Teh območij v omenjenih treh občinah nimamo.

V okviru javne službe mora izvajalec javne službe Komunalno podjetje Ormož d.o.o. v naselju ali delu naselja, ki je opremljeno z javno kanalizacijo, zagotoviti:

- vzdrževanje in čiščenje objektov javne kanalizacije,
- čiščenje komunalne odpadne vode ter tehnološke odpadne in padavinske vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo, skladno s predpisi o komunalnih čistilnih napravah,
- čiščenje peskolovov, lovilcev olj in maščob na javnih površinah,
- prevzem blata komunalnih čistilnih naprav ter obdelavo blata,
- prevzem in obdelavo gošč iz premičnih suhih stranišč in
- obratovalni monitoring za male komunalne čistilne naprave.

V okviru javne službe mora izvajalec javne službe za stavbe v naselju ali njegovem delu, ki ni opremljeno z javno kanalizacijo, in za stavbo ali za funkcionalno zaokroženo skupno stavb zunaj naselja zagotoviti:

- redno praznjenje nepretočnih greznic,
- prevzem blata iz pretočnih greznic najmanj enkrat na štiri leta,
- prevzem blata iz malih komunalnih čistilnih naprav najmanj enkrat na štiri leta in
- obratovalni monitoring za male komunalne čistilne naprave iz prejšnje alineje.

Prevzeto odpadno komunalno odpadno vodo in blato mora izvajalec javne službe obdelati na komunalni čistilni napravi, ki je opremljena za obdelavo blata. V letu 2009 ali v prihodnjih letih je potrebno na BČN Ormož še prevzem blata urediti tako, da bo v skladu z veljavno zakonodajo.

V občini Središče ob Dravi ni čistilne naprave, ki bi bila opremljena za obdelavo blata; treba je zagotoviti obdelavo blata pri upravljavcu komunalne čistilne naprave, ki ima za obdelavo blata proste zmogljivosti ali ga obdelati v premični napravi za obdelavo blata. Za obdelano blato komunalnih čistilnih naprav mora izvajalec javne službe zagotoviti predelavo in odstranjevanje po predpisih o ravnanju z odpadki.

Če izvajalec javne službe namerava uporabiti prevzeto blato komunalnih čistilnih naprav kot rastlinsko hranilo, mora ravnati kot povzročitelj obremenitve skladno po predpisih, ki urejajo vnos rastlinskih hranil v tla.

Izvajalec javne službe mora kot povzročitelj odpadkov izdelati načrt ravnanja z blatom, ki nastaja na vsem območju izvajanja javne službe, in ravnati z blatom skladno z načrtom. V enem letu na BČN Ormož nastane ca. 300 - 400 m³ blata. Načrt ravnanja z blatom iz prejšnjega stavka je primeren, če ni v nasprotju z operativnim programom ravnanja z blatom komunalnih čistilnih naprav, izdanim po predpisih na področju varstva okolja. V

81

letu 2009 ni več možno blata iz čistilne naprave odlagati v tekoči obliki, zato bo dehidracija nujna, ali pa bo potrebno blato v tekoči obliki voziti na dehidracijo drugam.

V okviru javne službe mora izvajalec javne službe vzdrževati in čistiti kanalizacijsko omrežje za odvajanje padavinske vode. Za odpadke iz peskolovov in lovilcev olj mora izvajalec javne službe kot povzročitelj odpadkov izdelati načrt ravnanja z odpadki iz peskolovov in lovilcev olj in ravnati s temi odpadki skladno z načrtom.

Izvajalec javne službe mora lastnike greznic in upravljavce malih komunalnih čistilnih naprav z naznanilom v sredstvih javnega obveščanja ali na krajevno običajen način obvestiti o:

- komunalni čistilni napravi, na kateri se obdeluje komunalna odpadna voda in blato,
- rokih in času praznjenja nepretočnih greznic in prevzemanja blata malih komunalnih čistilnih naprav in pretočnih greznic,
- načinu praznjenja nepretočnih greznic ali oddajanja blata malih komunalnih čistilnih naprav in pretočnih greznic,
- načinu predvidene predelave ali odstranjevanja prevzetega blata in
- drugih pogojih za praznjenje nepretočnih greznic in prevzem blata malih komunalnih čistilnih naprav in pretočnih greznic.

V zvezi z opravljanjem javne službe je treba upravljavce površin, iz katerih se odvaja padavinska voda v kanalizacijo, redno obveščati in na druge načine seznanjati, da naj:

- na svojih površinah redno čistijo in vzdržujejo utrjene površine in peskolove ter lovilce olj na njih in
- čistijo in vzdržujejo svoje kanalske vode, namenjene za odvajanje padavinske vode.

Javna služba se mora izvajati v skladu s programom oskrbe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode. Program mora vsebovati predvsem podatke o:

- naseljih in številu prebivalcev, ki se jim zagotavljajo storitve javne službe,
- dolžini kanalskih vodov sekundarnega, primarnega in magistralnega omrežja, ki ga upravlja,
- komunalnih čistilnih napravah, ki jih upravlja (BČN Ormož, RČN Velika Nedelja, RČN Sveti Tomaž),
- malih komunalnih čistilnih napravah, za katere zagotavlja prevzem blata,
- nepretočnih greznicah, za katere zagotavlja praznjenje,
- pretočnih greznicah, za katere zagotavlja prevzem blata,
- virih onesnaževanja, ki odvajajo tehnološko odpadno vodo v javno kanalizacijo,
- celotni količini komunalne odpadne vode, ki nastajajo na območju izvajanja javne službe,
- celotni količini tehnološke odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo,
- kanalskih vodih za odvajanje padavinske vode,
- utrjenih površinah, na katerih zagotavlja redno čiščenje peskolovov,
- tipu vozil in opreme za čiščenje peskolovov, lovilcev olj, praznjenje greznic in prevzem blata,
- opremljenosti komunalnih čistilnih naprav za obdelavo blata,
- predelavi in odstranjevanju blata,
- odstranjevanju odpadkov iz peskolovov,
- pogostosti praznjenja nepretočnih greznic in prevzemanja blata iz malih komunalnih čistilnih naprav in pretočnih greznicah,
- vzdrževanju in čiščenju kanalskih vodov,
- rednem obveščanju in drugih načinih seznanjanja uporabnikov storitev javne službe o praznjenju in o prevzemanju blata in rednem obveščanju in drugih načinih seznanjanja uporabnikov javnih površin o rednem čiščenju površin in peskolovov ter lovilcev olj na teh površinah.

82

Izvajalec javne službe mora voditi letno evidenco o:

- naselij, kjer zagotavlja storitve javne službe,
- stavbah, ki so priključene na javno kanalizacijo,
- stavbah, katerih komunalna odpadna voda se čisti v malih čistilnih napravah, ki niso del javne kanalizacije,
- stavbah, katerih komunalna odpadna voda se odvaja v pretočne greznice,
- stavbah, katerih komunalna odpadna voda se zbira v nepretočnih greznicah,
- objektih in napravah sekundamega, primamega in magistralnega omrežja,
- komunalnih čistilnih napravah,
- virih onesnaževanja, ki odvajajo tehnološko odpadno vodo v javno kanalizacijo,
- priključkih stavb na javno kanalizacijo,
- virih onesnaževanja, ki zbirajo tehnološko odpadno vodo v nepretočnih greznicah,
- celotni količini odvedene in prečiščene komunalne odpadne vode,
- celotni količini odvedene in prečiščene tehnološke odpadne vode,
- količinah obdelanega, predelanega in odstranjenega blata,
- količini komunalne odpadne vode, prevzete s praznjenjem nepretočnih greznic,
- količini odpadkov iz peskolovov in lovilcev olj in
- utrjenih površinah, za katere zagotavlja oskrba padavinske vode.

V elektronski obliki smo na Agencijo RS za okolje poročali o ustrezni evidenci.

Zahteve v zvezi z odvajanjem komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo morajo biti izpolnjene najkasneje do:

- 31. decembra 2010 na poselitvenem območju s PE večjim od 15.000,
- 31. decembra 2015 na poselitvenem območju s PE med 2.000 in 15.000,
- 31. decembra 2017 na poselitvenem območju s PE med 50 in 2.000.

Na občutljivih območjih morajo biti zahteve v zvezi z odvajanjem komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo izpolnjene najkasneje do:

- do 31. decembra 2008 na poselitvenem območju s PE večjim od 10.000 in
- do 31. decembra 2015 na poselitvenem območju s PE med 50 in 10.000.

Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov morajo biti zahteve glede odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo na vodovarstvenih območjih s poselitvenem območju s PE večjim od 100.000 in PE večjim od 15.000 biti že izpolnjene.

Lastniki stavb na območju, ki ga ni treba opremiti z javno kanalizacijo po navedenih merilih tega pravilnika in opremljanje zemljišč z javno kanalizacijo na teh območjih ni predvideno s programom opremljanja zemljišč, ter lastniki stavb zunaj naselja morajo zagotoviti čiščenje komunalne odpadne vode v malih komunalnih čistilnih napravah v nepretočnih greznicah katerih izgradnja in vzdrževanje je izključna domena povzročiteljev nastanka komunalnih odpadnih vod najkasneje:

- do 31. decembra 2010, če je stavba na vodovarstvenem območju in
- do 31. decembra 2018, če je stavba na občutljivem območju.

Zahteve iz prejšnjih odstavkov so za posamezno poselitveno območje podrobneje določene v državnih izhodiščih po predpisih o varstvu okolja.

Izpolnjevanje zahtev iz prejšnjega odstavka se podrobneje uredi v programu opremljanja zemljišč po predpisih o urejanju prostora.

Časovne zahteve glede postavitve čistilnih naprav so opredeljene v predpisih o čistilnih napravah in običajno predpisujejo obveznost, da se le te postavijo dve leti pred kanalizacijskim omrežjem, izjemoma pa sočasno, če ni drugače opredeljeno.

Posebej poudarjamo, da s pomočjo notranjega in zunanjega izobraževanja delavcev poskušamo skrbeti za zadosten razvoj in zadovoljstvo občanov in naročnikov storitev. Jasne in merljive cilje za leto 2008 smo zapisali, postavili smo tudi okvirna izhodišča za leto 2009. V Komunalnem podjetju se zavedamo vloge varovanja okolja, čisto je tudi lepo, zato bomo uvajali izboljšave v skladu z že pridobljenim standardom ISO 9001-2000 in nadaljevali s pridobitvijo okoljskega standarda ISO 14001.

2. POROČILO O NAMENSKIH PRIHODKIH IN STROŠKIH

2.1. Odvajanje odpadnih in padavinskih voda

Namenski prihodki in stroški izvajanja gospodarske javne službe odvajanja odpadnih voda so prikazani v preglednici 1.

84

Preglednica 1: Namenski prihodki in stroški GJS odvajanja odpadnih voda v letu 2008*

	2008		2007		Indeks 2008/2007
	Vrednost (v EUR)	Struktura stroškov (v %)	Vrednost (v EUR)	Struktura stroškov (v %)	
BESEDILO					
PRIHODKI^a	29.679,92		48.562,62		61,12
1. NADOMESTILO PO KONCESIJSKI POGODBI (do 30.06.2007)	0,00		34.340,34		-
2. PRIHODKI	29.679,92		14.222,28		-
STROŠKI					
1. NEPOSREDNI STROŠKI	76.170,94	77,1	66.310,23	77,1	114,87
a) Strošek električne energije	4.333,95	4,4	3.750,61	4,4	115,55
b) Drugi stroški materiala	487,35	0,5	523,70	0,6	93,06
c) Stroški storitev - od tega:		0,0		0,0	
- deratizacija	2.376,00	2,4	2.275,65	2,6	104,41
- storitve kanaljeta	5.911,61	6,0	969,69	1,1	609,64
- druge storitve	147,65	0,1	40,78	0,0	362,06
- tekoče vzdrževanje	3.779,70	3,8	4.626,60	5,4	81,69
d) Strošek dela	59.134,68	59,9	54.123,20	63,0	109,26
2. POSREDNI PROIZVAJALNI STROŠKI	8.216,16	8,3	7.174,93	8,3	114,51
a) Stroški obračuna storitev uporabnikom	7.017,00	7,1	4.045,00	4,7	173,47
b) Zavarovalne premije	288,96	0,3	3.129,93	3,6	9,23
c) Amortizacija	910,20	0,9	0,00	0,0	-
3. SPLOŠNI STROŠKI	14.345,81	14,5	12.492,48	14,5	114,84
a) Stroški režije (nabave, vodenja, obresti, razvoja...)	14.345,81	14,5	12.492,48	14,5	114,84
SKUPAJ VSI STROŠKI^a	98.732,91	100,0	85.977,64	100,0	114,84
PRESEŽEK STROŠKOV NAD PRIHODKI^a	-69.052,99		-37.415,02		184,56

^a - Podatki o prihodkih (zbranih sredstvih) in stroških med letoma 2008 in 2007 (in s tem posledično tudi izid dejavnosti) niso primerljivi, saj temeljijo na različnih obračunskih sistemih (glejte pojasnila pri posameznih postavkah).

2.1.1. Prihodki

V skladu z aneksom h koncesijski pogodbi za oskrbo s pitno vodo in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož so v koncesijsko razmerje s 1. julijem 2007 stopile tudi novo nastale občine Središče ob Dravi in Sv. Tomaž. Od takrat Komunalno podjetje Ormož d.o.o. kot koncesionar tudi izvaja celoten obračun komunalnih storitev (izdaja računov in zbiranje plačil). Ker se je obračun do takrat izvajal na Občini Ormož so podatki o namenskih prihodkih med letoma 2007 in 2008 popolnoma neprimerljivi, saj temeljijo na različnih sistemih obračuna. Prikazujemo jih le z namenom ugotovitve izida GJS in ponazoritve. Način izkazovanja prihodkov v preglednici 10:

- za leto 2007 so v skladu z aneksom h koncesijski pogodbi in navodilom prikazani v vrednosti namensko zbranih sredstev, ki so prispela na naš račun od 1.7.2007 do 25.02.2008.
- na podlagi priporočila revizije so bila spremenjena določila glede izkazovanja prihodkov v aneksu h koncesijski pogodbi z dne 29.6.2007 z novim aneksom, sklenjenim 12.8.2009, tako da so prihodki za leto 2008 izkazani v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) v vrednosti zaračunanih storitev.

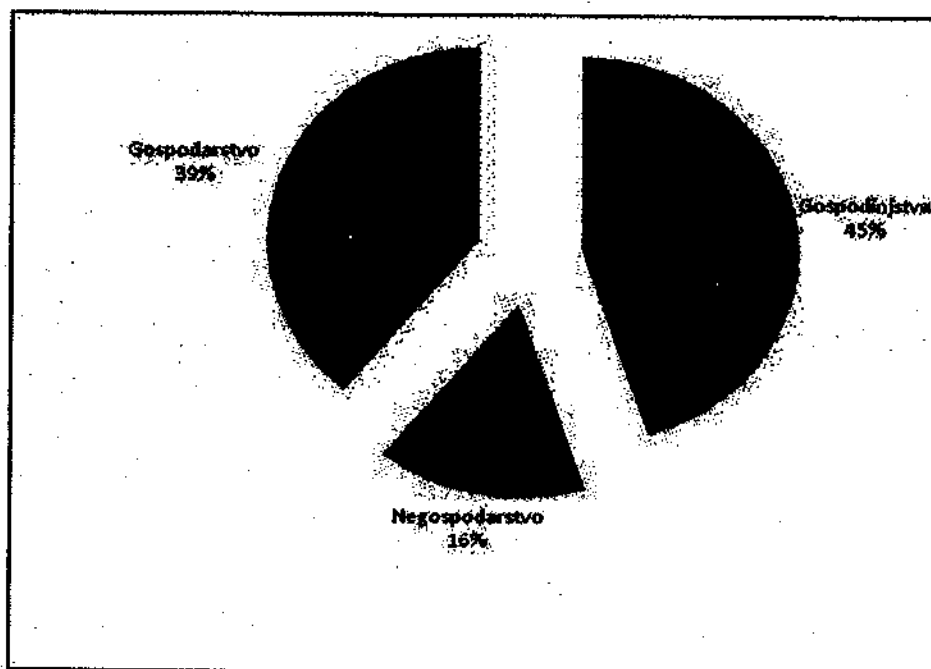
Po precejšnjem zmanjšanju količine m³ odvajanja odpadnih voda v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 (za 10% predvsem zaradi zaprtja Tovarne sladkorja Ormož), je bilo v letu 2008 zaračunanih le 0,1% več m³ odvajanja odpadnih voda kot v letu 2007 (preglednica 2). V primerjavi z letom 2007 je bila največja razlika v zaračunani količini pri odjemalcih v negospodarstvu, ki jim je bilo zaračunanih 34% več m³ odvajanja odpadnih voda. Slednje je posledica 77% večje zaračunane količine Psihiatrični bolnišnici Ormož. Gospodinjstvom je bilo zaračunano za 2% manj m³ čiščenja odpadnih voda. Gospodarstvu je bilo zaračunano 7% manj m³ čiščenja odpadnih voda, kar je že drugi zaporedni letni padec, kar je posledica zmanjševanja gospodarskih aktivnosti (zapiranje podjetij, zmanjševanje obsega poslovanja) v občini Ormož.. Zaračunana količina v letu 2008 se je v primerjavi z letom 2006 zmanjšala za 28,5%.

Preglednica 2: Količine odvajanja odpadnih voda (kanalščina) po vrstah odjemalcev (v m³)

	v m ³		
	2008	2007	Indeks 2008/2007
Gospodinjstva	106.753	109.053	98
Negospodarstvo	36.858	27.523	134
Gospodarstvo	89.624	96.531	93
SKUPAJ	233.235	233.107	100,1

Kot izhaja iz slike 1 je bilo v letu 2008 45% od celotne količine odvajanja vode zaračunano gospodinjstvom, 39% gospodarstvu in 16% negospodarstvu. V strukturi prodaje se je v primerjavi z letom 2007 zmanjšal delež zaračunane količine gospodinjstvom (za 1 odstotno točko) in gospodarstvu (za 2 odstotni točki), ter povečal negospodarstvu (4 odstotne točke več).

Slika 1: Delež količine zaračunanih odpadnih voda po vrstah odjemalcev v letu 2008

2.1.2. Stroški

Skupni stroški izvajanja GJS odvajanja odpadnih in padavinskih voda so v letu 2008 znašali 98.732,91 EUR. Stroški so nastali kot posledica izvajanja aktivnosti GJS, ki so omogočale nemoteno izvajanje storitev uporabnikom. Obseg potrebnih dejavnosti na GJS iz leta v leto niha zato se spreminja tudi vrednost posameznih vrst stroškov. V letu 2008 se je vrednost skupnih stroškov v primerjavi z letom 2007 povečala za 14,8%, kar je predvsem dejstva, da so velike količine odpadnih in padavinskih voda v letu 2008 (neurja) terjala dodatne aktivnosti in da so stroški obračuna komunalnih storitev v letu 2008 celo leto nastajali pri koncesionarju. Zaradi spremenjenega načina obračuna komunalnih storitev je primerljivost stroškov med letoma 2007 in 2008 omejena.

A) Neposredni stroški

Med stroški največji delež (preglednica 1) zavzemajo neposredni stroški (77,1%). Med temi največji delež predstavljajo stroški dela in stroški storitev odvoza s kanaljetom. Med neposrednimi stroški so vrednostno najpomembnejši:

- Stroški električne energije

V letu 2008 so pri izvajanju GJS odvajanja odpadnih voda nastali stroški električne energije v vrednosti 4.333,95 EUR, ki predstavljajo 4,4% vseh stroškov. Med stroški je zajeta zaračunana porabljena električna energija za obratovanje prečrpališča Lenta in prečrpališča ob Kolodvorski cesti. V letu 2008 je bilo porabljenih 28.394 kWh električne

87

energije. Stroški so za 15,5% višji kot v letu 2007. Pri tem je potrebno upoštevati dejstvo, da se je cena električne energije v primerjavi z letom 2007 povečala za približno 27%, vendar je bilo porabljenih manj kWh. Raba električne energije je bila izrazito nižja v mesecu novembru in decembru 2008 zaradi okvare na prečrpališču, ki je bilo nekaj časa popolnoma izklopljeno. Črpališče je bilo v letu 2008 posodobljeno s sodobnim krmiljenjem iz Nemčije.

- Stroški tekočega vzdrževanja

V letu 2008 so nastali stroški tekočega vzdrževanja v vrednosti 3.779,70 EUR in znašajo 3,8% vseh stroškov. V primerjavi z letom 2007 so bili stroški v letu 2008 precej nižji (za 19%), kar je predvsem posledica manjšega obsega potrebnih intervencijskih vzdrževalnih del kot v letu 2007.

- Stroški storitev kanaljeta

V letu 2008 so nastali stroški storitev kanaljeta (podizvajalec) v vrednosti 5.911,61 EUR, kar je bilo 509% več kot v letu 2007. V letu 2008 je bilo zaradi številnih neurij posledično tudi zelo obremenjeno kanalizacijsko omrežje. Blato, veje, gramoz je bilo v kanalih, kletnih prostorih, cestah,... S posebnim vozilom kanaljet iz Ptuja smo čistili kanalizacije v smeri Dobravske ceste, zalite kleti, v Gregoričevi ulici, Ljutomerski cesti, Opekarniški cesti, ob Ribniku, na Ptujski cesti, v Dravski ulici, kjer je odneslo tudi več kot 60 m² ceste, v Žigrovi ulici, v Veliki Nedelji, v Mihovcih po poplavi, kjer je v celoti zalilo stanovanjsko hišo Trstenjak, s kanaljetom se je črpal tudi mulj pred RČN Tomaž in Velika Nedelja, ki je del kanalizacijskega omrežja. Brez posredovanja posebnega vozila kanaljet ne bi bilo možno sanirati posledic neurij.

- Stroški dela

V letu 2008 so stroški dela znašali 59.134,68 EUR, kar predstavlja 59,9% vseh stroškov dejavnosti odvajanja odpadnih in padavinskih voda. V primerjavi z letom 2007 so se povišali zaradi zvišanja izhodiščnih plač po kolektivni pogodbi. V skladu s koncesijsko pogodbo so med stroški dela zajeti stroški bruto plače, prispevkov na plače, davka na plače, prevoza na delo, prehrane med delom, regresa za letni dopust, pokojninskega zavarovanja za enako število delavcev kot v letu 2007 (po tarifnih razredih kolektivne pogodbe za komunalne dejavnosti):

	Število delavcev
IV. tarifni razred	2,20
V. tarifni razred	0,55
VII. tarifni razred	0,33
Skupaj	3,08

B) Posredni stroški

Med posrednimi stroški dejavnosti v vrednosti 8.216,16 EUR so izkazani stroški obračuna komunalnih storitev, zavarovalnih premij in amortizacija kompletov posebnih zaščitnih oblik za delo v kanalizaciji.

Med stroški obračuna komunalnih storitev so zajeti stroški tiskanja položnic, poštnine, računalniških storitev, bančnih storitev, obračuna, izterjave, itd. S 1.7.2007 je bil iz Občine Ormož na koncesionarja prenesen celoten obračun komunalnih storitev, ki zajema izstavitev računov ter izterjavo; prikazani stroški v letu 2007 so se nanašali le na

88

stroške, ki so nastali v drugi polovici leta 2007. Zato je pri stroških v letu 2008 izkazano 73% povečanje glede na leto 2007 (le pol leta), ki pa po vsebini ni povečanje ampak posledica različnega časovnega vidika zajemanja stroškov. Na podlagi dogovorjenega merila delitve teh stroškov med posameznimi GJS, je bilo na GJS odvajanja odpadnih voda razporejenih 13,53% vseh stroškov obračuna komunalnih storitev.

C) Splošni stroški

Splošni stroški so v letu 2008 obračunani v vrednosti 14.345,81 EUR, kar je 14,5% vseh stroškov navedene dejavnosti. V skladu s 5. členom aneksa h koncesijski pogodbi za oskrbo s pitno vodo in čiščenje odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož z dne 7.4.2004 so določeni v vrednosti 17% od seštevka neposrednih in posrednih stroškov dejavnosti ter so namenjeni za pokrivanje stroškov vodenja, nabave, razvoja, financiranja, ipd.

2.1.3. Presežek stroškov nad prihodki

V letu 2007 so stroški pri izvajanju GJS odvajanja odpadnih in padavinskih voda presegli namenske prihodke za **69.052,99 EUR**, kar je posledica prenizke cene, ki se zaračunava odjemalcem. V primerjavi z letom 2006 je presežek stroškov na prihodki precej višji, kar je v največji meri posledica dejstva, da so v letu 2008 prvič vsi stroški nastajali pri koncesionarju, v 2007 pa delno še na občini Ormož. Na tovrstne postavke, ki so neprimerljive med obema letoma smo opozorili v pojasnilih.

Tako kot pri poročilu GJS za leto 2007 smo po enakih merilih tudi za leto 2008 pripravili delitev prihodkov in stroškov po občinah. Pri ugotovitvi prihodkov smo upoštevali vrednost zbranih sredstev iz plačil odjemalcev, ki imajo odjemna mesta v posamezni občini. Pri delitvi stroškov smo upoštevali enako merilo kot v letu 2007 tako, da smo stroške razporedili na:

- stroške, ki jih je glede na nastanek možno neposredno pripisati posamezni občini;
- stroške, ki jih ni možno neposredno pripisati posamezni občini (skupni stroški) in se jih na posamezne občine razporedi po določenih merilih (ključih). Za delitev skupnih stroškov je bilo pri GJS odvajanja odpadnih voda uporabljeno merilo dolžine kanalizacije (v metrih) v posamezni občini.

Preglednica 3: Prihodki in stroški GJS odvajanja odpadnih in padavinskih voda v letu 2008 po občinah

	2008			
	SKUPAJ	DELITEV PO OBČINAH		
		ORMOŽ	SREDIŠČE OB DRAVI	SVETI TOMAŽ
BESEDILLO				
NAMENSKI PRIHODKI	29.679,92	29.146,44	0,00	533,48
Odstotek prihodkov po občinah	98,20%	0,00%	0,00%	1,80%
STROŠKI				
1. STROŠKI, KI JIH JE MOGOČE NEPOSREDNO PRIPISATI POSAMEZNI OBČINI (GLEDE NA NASTANEK)	16.888,61	15.169,27	1.636,84	82,50
Odstotek (%) nastalih stroškov pod zap. 1 po občinah	89,82%	9,69%	0,49%	
a) Strošek električne energije	4.333,95	4.333,95		
b) Drugi stroški materiala	487,35	487,35		
c) Stroški storitev - od tega:				
- deratizacija	2.376,00	1.934,40	441,6	
- storitve kanalizacije	5.911,61	5.911,61		0
- tekoče vzdrževanje	3.779,70	2.501,96	1.195,24	82,50
2. SKUPNI STROŠKI, KI SE DELIJO PO KLJUČU	81.844,30	72.022,98	5.729,10	4.092,22
Odstotki za delitev str. pod zap. št. 2 po ključu (%)	88,00%	7,00%	7,00%	5,00%
a) Strošek dela	59.134,68	52.038,52	4.139,43	2.956,73
b) stroški prevoznih stor.	147,65	129,93	10,34	7,38
b) Stroški amortizacije zašč. obleke	910,20	800,98	63,71	45,51
b) Stroški obrabljena storitev uporabnikom	7.017,00	6.174,96	491,19	350,85
c) zavarovalne premije	288,96	254,28	20,23	14,45
d) Stroški režije (nabave, vodenja, obresti, razvoja...)	14.345,81	12.624,31	1.004,21	717,29
SKUPAJ VSI STROŠKI	98.732,91	87.192,25	7.365,94	4.174,72
PRESEŽEK STROŠKOV NAD NAMENSKIMI PRIHODKI	-69.052,99	-58.045,81	-7.365,94	-3.641,24
Odstotek presežka stroškov nad namenskimi prihodki po občinah	84,06%	10,67%	5,27%	

90

Na osnovi navedene delitve (preglednica 3) znaša presežek stroškov nad prihodki (brez DDV), ki se nanaša na:

- Občino Ormož 58.045,81 EUR;
- Občino Središče ob Dravi 7.365,94 EUR;
- Občino Sveti Tomaž 3.641,24 EUR.

2.2. Čiščenje odpadnih voda

Namenski prihodki in stroški izvajanja gospodarske javne službe čiščenja odpadnih in padavinskih voda so prikazani v preglednici 4.

Preglednica 4: Stroški in prihodki GJS čiščenja odpadnih voda v letu 2008

BESEDILO	2008		2007		Indeks 2008/2007
	Vrednost (v EUR)	Struktura stroškov (v %)	Vrednost (v EUR)	Struktura stroškov (v %)	
I. PRIHODKI^a	144.471,38		115.911,96		124,64
1. NADOMESTILO PO KONCESIJSKI POGODBI (do 30.06.2007)			47.464,14		-
2. PRIHODKI	144.471,38		68.447,82		-
II. STROŠKI^a					
I. NEPOSREDNI STROŠKI	110.697,23	80,2	92.067,85	81,1	120,23
- Strošek električne energije	24.960,95	18,1	17.710,49	15,6	140,94
- Stroški materiala	1.787,97	1,3	1.823,77	1,6	98,04
- Stroški storitev - analiza vzorcev - obratovalni monitoring	5.671,73	4,1	4.297,74	3,8	131,97
- Strošek dela	67.574,48	48,9	61.694,96	54,3	109,53
- Drugi neposredni stroški - od tega:					
a) tekoče vzdrževanje	9.981,82	7,2	6.332,01	5,6	157,64
b) PTT stroški	177,58	0,1	208,88	0,2	85,02
c) drugi neposredni stroški	542,70	0,4		0,0	
2. POSREDNI PROIZVAJALNI STROŠKI	7.332,35	5,3	4.986,79	4,4	147,04
a) stroški izobraževanja	0,00	0,0	40,79	0,0	0,00
b) zdravstvene storitve	0,00	0,0	116,81	0,1	0,00
c) drugi posredni proizvajalni stroški	452,35	0,3	903,19	0,8	50,08
d) stroški obračuna storitev uporabnikom	6.880,00	5,0	3.926,00	3,5	175,24
3. SPLOŠNI STROŠKI	20.065,03	14,5	16.499,29	14,5	121,61
a) Stroški režije (nabave, vodenja, obresti, razvoja...)	20.065,03	14,5	16.499,29	14,5	121,61
SKUPAJ VSI STROŠKI (1+2+3)^a	138.094,61	100,0	113.553,93	100,0	121,61
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD STROŠKI^a	6.376,77		2.358,03		270,43

^a - Podatki o prihodkih (zbranih sredstvih) in stroških med letoma 2008 in 2007 (in s tem posledično tudi izid dejavnosti) niso primerljivi, saj temeljijo na različnih obračunskih sistemih (glejte pojasnila pri posameznih postavkah).

92

2.2.1. Prihodki

V skladu z aneksom h koncesijski pogodbi za oskrbo s pitno vodo in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož so v koncesijsko razmerje s 1. julijem 2007 stopile tudi novo nastale občine Središče ob Dravi in Sv. Tomaž. Od takrat Komunalno podjetje Ormož d.o.o. kot koncesionar tudi izvaja celoten obračun komunalnih storitev (izdaja računov in zbiranje plačil). Ker se je obračun do takrat izvajal na Občini Ormož so podatki o namenskih prihodkih med letoma 2007 in 2008 popolnoma neprimerljivi, saj temeljijo na različnih sistemih obračuna. Prikazujemo jih le z namenom ponazoritve in ugotovitve Izida GJS. Način izkazovanja prihodkov v preglednici 10:

- za leto 2007 so v skladu z aneksom h koncesijski pogodbi in navodilom prikazani v vrednosti namensko zbranih sredstev, ki so prispela na naš račun od 1.7.2007 do 25.02.2008.
- na podlagi priporočila revizije so bila spremenjena določila glede izkazovanja prihodkov v aneksu h koncesijski pogodbi z dne 29.6.2007 z novim aneksom, sklenjenim 12.8.2009, tako da so prihodki za leto 2008 izkazani v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) v vrednosti zaračunanih storitev.

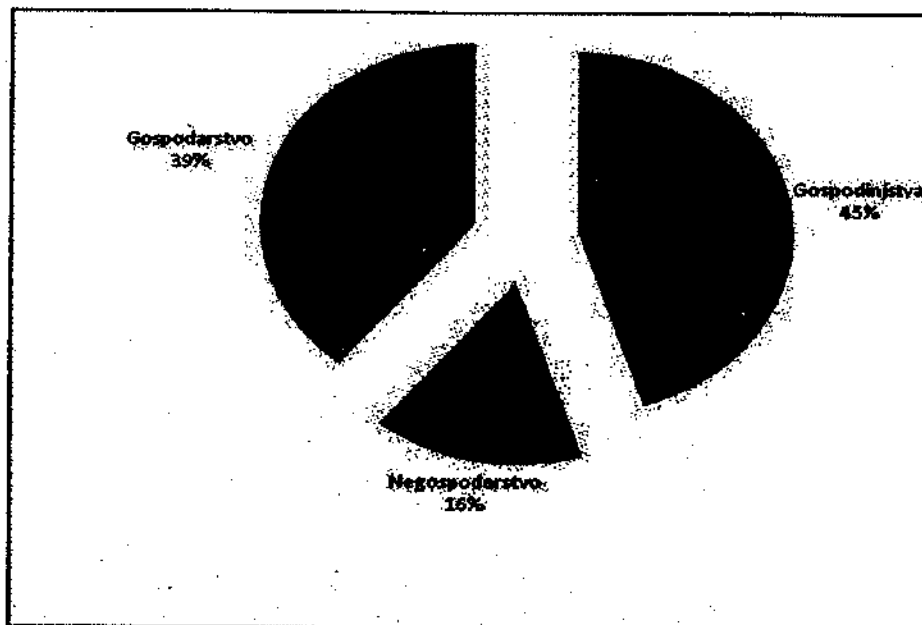
Po precejšnjem zmanjšanju količine zaračunanih m³ čiščenja odpadnih voda v letu 2007 (za 10% predvsem zaradi zaprtja Tovarne sladkorja Ormož), je bilo v letu 2008 zaračunanih 1,1% več m³ čiščenja odpadnih voda kot v letu 2007 (preglednica 5). V primerjavi z letom 2007 je bila največja razlika v količini zaračunane vode pri odjemalcih v negospodarstvu, ki jim je bilo zaračunane 43% več m³ čiščenja odpadnih voda. Slednje je posledica 77% večje zaračunane količine Psihiatrični bolnišnici Ormož. Gospodinjstvom je bilo zaračunano 2% manj m³ čiščenja odpadnih voda. Gospodarstvu je bilo zaračunano 7% manj m³ čiščenja odpadnih voda, kar je že drugi letni zaporedni padec. Zaračunana količina v letu 2008 se je v primerjavi z letom 2006 zmanjšala za 28,5% in torej že drugo leto zapored, kar je posledica zmanjševanja gospodarskih aktivnosti (zapiranje podjetij, zmanjševanje obsega poslovanja) v občini Ormož.

Preglednica 5: Zaračunane količine čiščenja odpadnih voda po vrstah odjemalcev (v m³)

	v m ³		
	2008	2007	Indeks 2008/2007
Gospodinjstva	103.068	104.668	98
Negospodarstvo	36.310	25.340	143
Gospodarstvo	89.320	96.235	93
SKUPAJ	228.698	226.243	101,1

Pomembno pa se je spremenila sama struktura zaračunanih količin po odjemalcih. Kot izhaja iz slike 2 je bilo v letu 2008 (tako kot v letu 2007) 46% celotne količine čiščenja vode zaračunano gospodinjstvom. Spremenil se je delež, zaračunan gospodarstvu, ki se je zmanjšal za 4 odstotne točke (v letu 2007); povečal pa se je delež, zaračunan negospodarstvu (iz 11% leta 2007 na 16%).

Slika 2: Delež količine zaračunane odpadne vode po vrstah odjemalcev v letu 2008

2.2.2. Stroški

Skupni stroški izvajanja GJS čiščenja odpadnih in padavinskih voda so v letu 2008 znašali 138.094,61 EUR. Stroški so nastali kot posledica izvajanja aktivnosti GJS, ki so omogočale nemoteno izvajanje storitev uporabnikom. Obseg potrebnih dejavnosti na GJS iz leta v leto niha zato se spreminja tudi vrednost posameznih vrst stroškov. V letu 2008 se je vrednost skupnih stroškov v primerjavi z letom 2007 povečala za 21%, delno tudi zaradi različnega časovnega zajemanja stroškov. V nadaljevanju podrobneje pojasnjujemo posamezne pomembnejše kategorije stroškov:

A) Neposredni stroški

Med stroški največji delež zavzemajo neposredni stroški (80,2%). Med temi največji delež predstavljajo naslednji stroški:

- Strošek električne energije

V letu 2008 so nastali stroški električne energije, ki se porablja na čistilnih napravah v vrednosti 24.960,95 EUR in znašajo 18,1% vseh stroškov. V primerjavi z letom 2007 so se stroški povečali za 40,9%, kar je predvsem posledica povišanja cen električne energije, delno pa tudi povečanja porabljene količine. Letna raba električne energije za obratovanje čistilne naprave Ormož in čistilne naprave v Veliki Nedelji je znašala 204.848 kWh. Raba električne energije je odvisna od količine in obremenjenosti odpadne vode, ki se čisti na čistilnih napravah. V mesecu septembru in oktobru je bila raba električne energije višja od povprečja zaradi obremenjenosti ob predelavi grozdja, v mesecu decembru pa nižja zaradi bistveno manjšega obsega proizvodnje v podjetju Carrera Opytl. Porabo električne energije bi bilo možno zmanjšati, če bi izvedli ločeni sistem kanalizacije, posebej za fekalne in posebej za meteorne vode.

- Stroški tekočega vzdrževanja

V letu 2008 so nastali stroški tekočega vzdrževanja v vrednosti 9.981,82 EUR in predstavljajo 7,2% vseh stroškov. Med temi so izkazani predvsem naslednji:

- o odvoz blata iz čistilnih naprav,
- o vzdrževanje vegetacije na rastlinskih čistilnih napravah.

Številna neurja in obilne padavine v letu 2008 so s sabo odnašale najrazličnejše materiale, ki jih je bilo treba pred čiščenjem odstraniti. Na RČN Velika Nedelja je bilo treba zatesniti povezovalni kanal, saj so zaradi netesnosti odpadne vode ogrožale pridelke v neposredni bližini. V sredini leta smo odvažali mulj iz BČN na odlagališče, zaradi večje gostote mulja je narastel tudi strošek odvoza. Višji stroški tekočega vzdrževanja v 2008 so tako posledica dodatnih aktivnosti zaradi bistveno večjih količin padavinske vode kot v letu 2007.

- Stroški storitev analize (monitoringa) vzorcev odpadnih voda

V letu 2007 so nastali stroški storitev analize vzorcev odpadnih voda v vrednosti 5.671,73 EUR in znašajo 4,1% vseh stroškov. Med te stroške so zajeti redni obratovalni monitoringi odpadnih voda na čistilnih napravah (biološki in rastlinskih), ki ga izvaja Zavod za zdravstveno varstvo Maribor. V letu 2008 so bili ti stroški višji kot v letu 2007 (za 31,9%), ker se monitoringi na malih (rastlinskih) čistilnih napravah izvajajo le na vsaki 2 leti in so bili izvajani v letu 2008, v letu 2007 pa ne.

- Stroški dela

V letu 2008 so stroški dela znašali 67.574,48 EUR, kar predstavlja 48,9% vseh stroškov dejavnosti čiščenja odpadnih in padavinskih voda. Povečanje stroškov dela v letu 2008 je posledica višjih izhodiščnih plač po posameznih tarifnih razredih kolektivne pogodbe za komunalne dejavnosti. V skladu s koncesijsko pogodbo so med stroški dela zajeti stroški bruto plače, prispevkov na plače, davka na plače, prevoza na delo, prehrane med delom, regresa za letni dopust, pokojninskega zavarovanja za enako število delavcev kot v letu 2007 (po tarifnih razredih kolektivne pogodbe za komunalne dejavnosti):

Tarifni razred	Število delavcev
IV. tarifni razred	2,11
V. tarifni razred	0,74
VII. tarifni razred	0,53
Skupaj	3,38

B) Posredni stroški

Med posrednimi stroški predstavljajo pomembnejše vrednosti stroški obračuna komunalnih storitev. Med temi stroški so zajeti še stroški tiskanja položnic, poštnine, računalniških storitev, bančnih storitev, obračuna, izterjave, itd. S 1.7.2007 se je iz Občine Ormož na koncesionarja prenesel celoten obračun komunalnih storitev, ki zajema izstavitev računov ter izterjavo; prikazani stroški so se nanašali le na stroške, ki so nastali v drugi polovici leta 2007. Zato je pri stroških v letu 2008 izkazano 75% povečanje glede na leto 2007 (le pol leta), ki pa po vsebini ni povečanje ampak posledica različnega časovnega vidika zajemanja stroškov. Na podlagi dogovorjenega merila delitve

teh stroškov med posameznimi GJS, je bilo na GJS čiščenja odpadnih voda razporejenih 13,26% vseh stroškov obračuna komunalnih storitev.

Zmanjšanje drugih posrednih proizvajalnih stroškov je posledica dejstva, da v letu 2008 ni bil potrebno izvesti zdravstvenih pregledov, potrebnih pa je bilo tudi manj strokovnih izobraževanj v zvezi z operativnim programom čiščenja odpadnih voda kot v letu 2007.

C) Splošni stroški

Splošni stroški so v letu 2008 obračunani v skladu s koncesijsko pogodbo v vrednosti 20.065,03 EUR, kar znaša 14,5% vseh stroškov navedene dejavnosti. V skladu s 5. členom aneksa h koncesijski pogodbi za oskrbo s pitno vodo in čiščenje odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož z dne 7.4.2004 so določeni v vrednosti 17% od seštevka neposrednih in posrednih stroškov dejavnosti ter so namenjeni za pokrivanje stroškov vodenja, nabave, razvoja, financiranja, ipd.

2.2.3. Presežek prihodkov nad stroški

V letu 2008 so namenski prihodki pri izvajanju GJS čiščenja odpadnih in padavinskih voda presegli stroške za **6.376,77 EUR**.

Tako kot pri poročilu GJS za leto 2007 smo po enakih merilih tudi za leto 2008 pripravili delitev prihodkov in stroškov po občinah. Pri ugotovitvi prihodkov smo upoštevali vrednost zbranih sredstev iz plačil odjemalcev, ki imajo odjemna mesta v posamezni občini. Pri delitvi stroškov smo upoštevali enako merilo kot v letu 2007 tako, da smo stroške razporedili na:

- stroške, ki jih je glede na nastanek možno neposredno pripisati posamezni občini;
- stroške, ki jih ni možno neposredno pripisati posamezni občini (skupni stroški) in se jih na posamezne občine razporedi po določenih merilih (ključih). Za delitev skupnih stroškov je bilo pri GJS čiščenja odpadnih in padavinskih voda uporabljeno merilo kapacitete čistilnih naprav (populacijske enote - PE) v posamezni občini.

Preglednica 6: Prihodki in stroški GJS čiščenja odpadnih in padavinskih voda v letu 2008 po občinah

BESEDILO	2008			
	SKUPAJ (v EUR)	DELITEV PO OBČINAH		
		ORMOŽ	SREDIŠČE OB DRAVI	SVETI TOMAŽ
NAMENSKI PRIHODKI	144.471,38	142.871,16	0,00	1.600,22
Odstotek prihodkov po občinah		98,89%	0,00%	1,11%
STROŠKI				
1. STROŠKI, KI JIH JE MOGOČE NEPOSREDNO PRIPISATI POSAMEZNI OBČINI (GLEDE NA NASTANEK)	42.402,17	39.942,64	0,00	2.459,53
Odstotek (%) stroškov pod zap. 1. po občinah		94,20%	0,00%	5,80%
- Strošek električne energije	24.960,65	24.960,65	0,00	0,00
- Stroški materiala	1.787,97	1.787,97	0,00	0,00
- Stroški storitev - analiza vzorcev - obratovaini monitoring	5.671,73	4.817,73	0,00	854,00
- Stroški tekočega vzdrževanja	9.981,82	8.376,29	0,00	1.605,53
2. SKUPNI STROŠKI, KI SE DELIJO PO KLJUČU	95.692,44	89.950,89	0,00	5.741,55
Odstotki za delitev str. pod zap. št. 2 po ključu (%)		94,00%	0,00%	6,00%
a) Strošek dela	67.574,48	63.520,01	0,00	4.054,47
b) Stroški čistil, zaščitnih sredstev, obleke	0,00	0,00	0,00	0,00
c) stroški izobraževanja	0,00	0,00	0,00	0,00
d) zdravstvene storitve	0,00	0,00	0,00	0,00
e) PTT stroški	177,58	166,93	0,00	10,65
f) drug posredni stroški (prevoz, dnev.)	995,35	935,63	0,00	59,72
g) stroški obračuna storitev uporabnikom	6.880,00	6.467,20	0,00	412,80
h) Stroški režije (nabave, vodenja, obresti, razvoja...)	20.065,03	18.861,13	0,00	1.203,90
SKUPAJ VSI STROŠKI	138.094,61	129.893,53	0,00	8.201,08
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD STROŠKI (+) ali PRESEŽEK STROŠKOV NAD PRIHODKI (-)	6.376,77	12.977,63	0,00	-6.600,86

Na osnovi navedene delitve stroškov (preglednica 6) znaša:

- presežek prihodkov nad stroški, ki se pripada občini Ormož 12.977,63 EUR;
- presežek stroškov nad prihodki, ki se nanaša na občino Sveti Tomaž 6.600,86 EUR.

Pripravila:
Ludvik Hriberšek
Renata Čuček

Direktorica:
Pavla Majcen

KOMUNALNO PODJETJE
ORMOŽ d.o.o. 6
HARDEK 21c, 2270 ORMOŽ

98